

ZPS-2.431.1.17.2022.AJ

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu
w dniach 17-20 października 2022 r.

I. Informacje ogólne.

Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski Wały Chrobrego 4 70-502 Szczecin
Adres jednostki kontrolowanej	Urząd Miasta Świnoujście Wojska Polskiego 1/5 72-600 Świnoujście Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 4 72-600 Świnoujście. W strukturach MOPR funkcjonuje Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
Osoba kierująca jednostką kontrolowaną w okresie objętym kontrolą i na dzień kontroli	Gabriela Poniedziałek - Petruk - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu; Agnieszka Zygarlicka - kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
Zakres przedmiotowy kontroli	Przedmiotem kontroli było przestrzeganie standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 14 października 2022 r.
Termin kontroli	17-20 października 2022 r.
Kontrolujący	Anna Jasina - starszy inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 21/2016 - osoba kierująca zespołem Agnieszka Sameluk - inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 1/2022
Upoważnienie do kontroli	Nr 64/2022 z 11 października 2022 r.

Podstawa prawa do przeprowadzenia kontroli	<ul style="list-style-type: none"> – art. 7 ust 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Osoby udzielające wyjaśnień	Gabriela Poniedziałek - Petruk - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu, Marta Lawręc – psycholog w SOWOPR, Monika Dubowska – pedagog w SOWOPR, Mariusz Piłat - starszy pracownik socjalny w SOWOPR
Podstawy dokonanych w trakcie kontroli ustaleń	Ustaleń dokonano w oparciu o informacje przekazane przez dyrektora Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu, pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu, analizę akt osobowych pracowników, dokumentacji prowadzonej w Ośrodku oraz losowo wybranej dokumentacji klientów Ośrodka: P.S., K.M., O.R., D.S.
Skróty użyte w protokole	MOPR - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, SOWOPR - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ZI - zespół interdyscyplinarny

Akta kontroli str. 1-9

II. Ustalenia kontroli.

1. Zakres usług świadczonych przez Ośrodek.

Specjalistyczny Ośrodek wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie funkcjonuje od 01 grudnia 2006 r. Dysponuje 10 miejscami całodobowej opieki dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Prowadzenie Ośrodka jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez Miasto Świnoujście.

Ośrodek funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, którego dyrektorem jest Pani Gabriela Poniedziałek-Petruk, posiadająca wykształcenie wyższe na kierunku prawo oraz specjalizację w zakresie pomocy społecznej. Pracą Specjalistycznego Ośrodka bezpośrednio kieruje Pani Agnieszka Zygarlicka, (...)

Ośrodek działa na podstawie statutu przyjętego uchwałą Nr XXI/167/2012 Rady Miasta Świnoujście z dnia 23 lutego 2012 r., zmienionego uchwałą Nr XX/169/2016 z dnia 31 marca 2016 r. oraz regulaminu przyjętego uchwałą Nr 76/99 Zarządu Miasta Świnoujście z dnia 25 lutego 1999, który był wielokrotnie zmieniany i aktualizowany. Zarządzeniem Nr 33/2017 dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu z 06 listopada 2017 r. wprowadzono warunki pobytu w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W okresie objętym kontrolą z pomocy Ośrodka korzystało (...) klientów, w tym (...) kobiety, (...) mężczyzn. Klientami było (...) osoby powyżej 65 roku życia. Wśród klientów, w okresie objętym kontrolą (...) korzystało z opieki całodobowej, w tym jedna osoba niepełnosprawna tj. łącznie (...) kobiet i (...) dzieci.

Mając na uwadze bezpieczeństwo klientek przebywającym w ośrodku całodobowo w okresie pandemii w 2020 r. wprowadzono zarządzenie Nr 11/2020 dyrektora MOPR w sprawie procedury przyjęcia do SOWOPR. Ponadto ośrodek został zaopatrzony w maseczki, środki do dezynfekcji rąk oraz powierzchni. W 2021 r. ośrodek przyjmował klientów w trybie stacjonarnym przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności. Ze względu na ograniczenia ilościowe dotyczące prowadzenia terapii grupowej, grupa wsparcia była prowadzona od stycznia do czerwca 2021 r., co tydzień w mniejszych grupach.

Akta kontroli str. 10-11

2. Kwalifikacje osób zatrudnionych w Ośrodku.

Zgodnie z art. 6a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, osoby kierujące specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie muszą spełniać wymogi dotyczące kwalifikacji określone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacje osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, w ośrodku wymagane są kwalifikacje na stanowisku:

- 1) psychologa - ukończone studia II stopnia na kierunku psychologia i udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub posiadanie zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin;
- 2) pedagoga - ukończone studia II stopnia na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna lub studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna i udokumentowany co najmniej roczny staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) pracownika socjalnego - kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub posiadanie zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin;
- 4) terapeuty - udokumentowane przygotowanie do prowadzenia terapii z ofiarami przemocy w rodzinie;
- 5) prawnika - ukończone studia wyższe na kierunku prawo lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej.

W specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie zawód:

- 1) lekarza wykonują osoby spełniające wymagania określone przepisami o zawodach lekarza i lekarza denty, a w przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu psychiatrii - posiadające także specjalizację w dziedzinie psychiatrii lub psychiatrii dzieci i młodzieży;
- 2) pielęgniarki wykonują osoby spełniające wymagania określone przepisami o zawodach pielęgniarki i położnej;

- 3) ratownika medycznego wykonują osoby spełniające wymagania określone przepisami dotyczącymi wykonywania zawodu ratownika medycznego.

W Ośrodku zatrudnieni byli na podstawie umów o pracę: kierownik, starszy pracownik socjalny i pedagog oraz psycholog. Na podstawie umów zlecenia: psycholog, pedagog, terapeuta, prawnik i pracownicy socjalni. Wszyscy posiadali kwalifikacje adekwatne do zajmowanych stanowisk i zgodne z wymogami określonymi w obowiązujących przepisach. Ponadto w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu w okresie objętym kontrolą zatrudnieni byli na umowę zlecenie: terapeuta, psycholog, prawnik, pracownicy socjalni.

Akta kontroli str. 12-13

3. Warunki lokalowe.

Zgodnie z § 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne, ośrodek zapewnia:

- 1) pomieszczenia do spania, dwie oddzielne sypialnie, każda przeznaczona maksymalnie dla pięciu osób,
- 2) wspólne pomieszczenie do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejscem do nauki,
- 3) ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
- 4) miejsce do prania i suszenia,
- 5) ogólnodostępną kuchnię.

Ośrodek usytuowany jest na drugim piętrze 3 – piętrowego budynku. Dysponuje pokojami sypialnymi, dwiema łazienkami, wspólnym pomieszczeniem do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejscem do nauki oraz aneksem kuchennym. Znajduje się także miejsce do prania i suszenia. Pomieszczenia były urządzone estetycznie i funkcjonalnie. Liczba pomieszczeń była dostosowana dla 10 osób.

Akta kontroli str. 14-15

4. Podejmowanie działań interwencyjnych i terapeutyczno-wspomagających wobec osób doświadczających przemocy.

Oceny tego obszaru dokonano na podstawie analizy losowo wybranych akt: (...)

5. Zapewnienie klientom Ośrodka odpowiednich warunków bytowych.

Oceny tego obszaru dokonano na podstawie analizy losowo wybranych akt (...)

Akta kontroli str. 16-39

6. Monitoring i ewaluacja efektów działalności Ośrodka.

Po opuszczeniu Ośrodka sytuacja klientów jest monitorowana głównie poprzez wizyty w miejscu zamieszkania oraz rozmowy telefoniczne. Ośrodek współpracuje również w tym zakresie oraz w realizacji innych zadań z właściwymi instytucjami m.in.: z Policją, ośrodkami pomocy społecznej, zespołami interdyscyplinarnymi do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówkami oświatowymi, placówkami wsparcia dziennego, urzędem pracy, służbą zdrowia, sądem, prokuraturą, Towarzystwem Budownictwa Społecznego oraz z parafiami na terenie miasta Świnoujście.

Monitorowanie dokumentowane jest w formie pisemnej tj. (...) Klientki SOWOPR mogą także uczestniczyć w grupie wsparcia i korzystać z poradnictwa specjalistycznego w SOWOPR. Tematyka spotkań dostosowana jest do potrzeb grupy. Udział w grupie wsparcia ma na celu przywrócenie osobom doświadczającym przemocy równowagi emocjonalnej, pomóc w odzyskaniu poczucia bezpieczeństwa oraz poczucia własnej wartości.

Z początkiem każdego roku sporządzany jest dokument „Ewaluacja działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar przemocy w Rodzinie”, która kierunkuje się na jeszcze większą współpracę ze służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwijanie kompleksowości podejmowanych działań wobec klientek i ich dzieci zarówno podczas pobytu jak i po opuszczeniu ośrodka. Ponadto ewaluacja pozwala na wyodrębnienie dobrych stron ośrodka ale również tych, które nie przynoszą spodziewanych rezultatów. Ewaluacji efektów działalności ośrodka dokonuje się także na podstawie zrealizowanej pracy z klientem i jej efektów w postaci funkcjonowania klientów po opuszczeniu SOWOPR.

Przygotowano i rozpropagowano w 2021 r. ulotkę kierowaną do seniorów mieszkających na terenie miasta, którą przekazano do instytucji wspierających osoby starsze oraz rozpowszechniono je bezpośrednio wśród seniorów. Ponadto pracownicy SOWOPR przygotowują działania w ramach Kampanii „Białej Wstążki”. Plakaty promujące akcję rozpropagowane są w instytucjach pomocowych oraz w miejscach użyteczności publicznej oraz na terenie Świnoujskich Parafii. Informacje dotyczące działalności Ośrodka oraz aktualnych działań umieszczane są na stronie internetowej MOPR w Świnoujściu oraz na lokalnych portalach internetowych.

W 2021 roku w ramach Kampanii odbyły się warsztaty pod nazwą „Co to jest złość”. Skierowane były do dzieci klas szkoły podstawowej. Celem zajęć było głównie nabycie umiejętności radzenia sobie z emocjami, które sprzyjają agresji i przemocy. Ponadto dla dzieci przedszkolnych zorganizowano warsztat „Jak wyrażać emocje w konstruktywny sposób” dostosowany do potrzeb rozwojowych dzieci. Dla młodzieży licealnej po raz kolejny przeprowadzono warsztat pod nazwą „Związek buduje, a nie rujnuje”. Program skierowany do osób wchodzących w dorosłe życie i związki partnerskie. Zorganizowano także warsztat pn. „Konstruktywne strategie radzenia sobie z emocjami – zajęcia relaksacyjne” mający na celu udoskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji oraz wykorzystania poznanych sposobów radzenia sobie z nimi w praktyce. W ramach współpracy z instytucjami psycholog SOWOPR przekazała materiały szkoleniowe dla kadry medycznej szpitala pn. „Tajemnica lekarska, a podejmowanie interwencji wobec przemocy w rodzinie” oraz „Konsekwencje zdrowotne wywołane doświadczeniem przemocy w rodzinie”.

7. Zapewnienie psychologom, pedagogom, pracownikom socjalnym i terapeutom zatrudnionym w Ośrodku poradnictwa w formie superwizji.

W Ośrodku zapewnione było poradnictwo w postaci superwizji. Profesjonalizacja kadry realizowana była poprzez udział (...) pracowników etatowych w szkoleniu dotyczącym zjawiska przemocy, które zawierało elementy superwizji. Ponadto (...) SOWOPR uczestniczył w superwizji dla pracowników socjalnych. W 2022 r. (...) pracowników SOWOPR uczestniczyło w superwizji, pozostali będą brali udział do końca 2022 roku. Ponadto pracownicy uczestniczą w szkoleniach w obszarze problematyki zjawiska przemocy tj. „(...)”.

Akta kontroli str. 40-53

III. Podsumowanie.

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości	-
Skutki stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości	-
Przyczyny stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości	-
Osoba odpowiedzialna za stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości	-
Wpis w książce kontroli	poz. (...)
Uprawnienia przedstawiciela kontrolowanej jednostki	<ol style="list-style-type: none"> 1) przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu 2) prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.
Data sporządzenia protokołu	(...)
Protokół otrzymują	<ul style="list-style-type: none"> - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu – egz. nr 1 - Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - egz. nr 2

Na oryginale właściwe podpisy.